

CONV 234/02

NEW VERSION

CONTRIB 82

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

της : Γραμματείας

προς : τη Συνέλευση

Θέμα : Εισήγηση του κ. Andrew DUFF, μέλους της Συνέλευσης

«Υπόδειγμα Συντάγματος για μια Ομοσπονδιακή Ένωση της Ευρώπης»

Ο Γενικός Γραμματέας της Συνέλευσης έλαβε την επισυναπτόμενη εισήγηση του κ. Andrew DUFF, μέλους της Συνέλευσης.

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ Κ. ANDREW DUFF BEK, ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Η εισήγηση αυτή καταθέτει υπόψη της Συνέλευσης ένα παράδειγμα μίας νέας συνταγματικής συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση¹. Προτείνει μία εκσυγχρονισμένη διαδικασία λήψης αποφάσεων και μία αποτελεσματική συγχώνευση των πυλώνων, ενώ οι πολιτικές ασφάλειας και άμυνας θα παραμείνουν βασικά υπό τον έλεγχο του Συμβουλίου.

Στο Σύνταγμα επισυνάπτονται δύο Πρωτόκολλα. Το ένα περιλαμβάνει τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, και το άλλο - που δεν είναι απαραίτητο να υιοθετηθεί από όλα τα κράτη μέλη - περικλείει τις αμοιβαίες αμυντικές εγγυήσεις της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης.

Προτείνει επίσης την εισαγωγή ενός «οργανικού νόμου», μίας νέας μορφής νομοθετικής πράξης στην κορυφή της ιεραρχίας, που θα προορίζεται για τη ρύθμιση οιονεί συνταγματικών ζητημάτων τα οποία επηρεάζουν την ισορροπία δυνάμεων μεταξύ των θεσμικών οργάνων και μεταξύ των κρατών μελών. Ορίζονται ορισμένοι «οργανικοί νόμοι»: για το δημοσιονομικό σύστημα της Ένωσης, τη διαδικασία συναπόφασης και για το καταστατικό ορισμένων θεσμικών οργάνων, συμπεριλαμβανομένων των ενόπλων δυνάμεων.

Σύμφωνα με την παρούσα πρόταση, το Σύνταγμα θα συμπληρώνεται από μία επιβοηθητική συνθήκη η οποία θα περιλαμβάνει λεπτομερή κεφάλαια σχετικά με θέματα πολιτικής. Αυτή η βελτιωμένη έκδοση της Συνθήκης της Ρώμης θα υπόκειται σε μία πιο ήπια τροποποιητική διαδικασία από αυτή που εγκρίθηκε για το Σύνταγμα. Οι υπόλοιπες υπάρχουσες συνθήκες της ΕΕ θα καταργηθούν.

ΕΝΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΠΡΟΤΥΠΟ ΓΙΑ ΜΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Τα κράτη μέλη και οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Που αποφάσισαν στο εξής

να ζουν μαζί, σε συνθήκες δικαιοσύνης, ελευθερίας και ειρήνης,

να παραμείνουν προσηλωμένοι στις αρχές της δημοκρατίας, των θεμελιωδών δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου,

να σεβαστούν τους διαφορετικούς πολιτισμούς της Ευρώπης,

να οργανώσουν από κοινού τις σχέσεις τους,

καθιερώνουν το παρόν ως Σύνταγμά τους.

Άρθρο 1 — ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

1. Η Ένωση θέτει ως στόχους:

την προώθηση της κοινωνικής και της οικονομικής προόδου,

την εγκαθίδρυση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης,

την προστασία του περιβάλλοντος στην Ευρώπη και τον κόσμο,

την ασφάλεια και την άμυνα της Ένωσης.

¹ Η παρούσα εισήγηση βασίζεται ειδικά στις CONV 22/02 και CONV 57/02.

2. Η Ένωση κυβερνάται σύμφωνα με τις αρχές της και επιδιώκοντας την πραγματοποίηση των στόχων της, όπως καθορίζονται στο παρόν Σύνταγμα. Συμμορφώνεται προς το παρόν Σύνταγμα καθώς και προς τις συμπληρωματικές διατάξεις εφαρμογής, τους όρους και τα χρονοδιαγράμματα που καθορίζονται στη Συνθήκη της Ρώμης.¹

3. Όλες οι προγενέστερες συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και όλες οι νομοθετικές πράξεις που θεσπίστηκαν βάσει αυτών αποτελούν τη νομοθεσία της Ένωσης εκτός από των διατάξεων που είναι ασυμβίβαστες με το παρόν Σύνταγμα.

4. Τα συντάγματα και οι νόμοι των κρατών μελών ισχύουν εκτός από των διατάξεων που είναι ασυμβίβαστες με το παρόν Σύνταγμα.

Άρθρο 2 — ΣΥΝΘΕΣΗ

1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελείται από τα κράτη μέλη και τους πολίτες. Έχει νομική προσωπικότητα στο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου.

2. Στην Ένωση εντάσσονται νέα κράτη μέλη κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 παράγραφος 2.

3. Μπορεί να επεκτείνει σε οποιοδήποτε δημοκρατικό κράτος που δεν αποτελεί κράτος μέλος της Ένωσης την εφαρμογή του συνόλου των διατάξεων του παρόντος Συντάγματος. Τα κράτη αυτά θα είναι συνδεδεμένα μέλη της Ένωσης.

4. Τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να αποσύρονται από την Ένωση υπό όρους που θα έχουν συμφωνηθεί με την Ένωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 παράγραφος 2.

5. Τα δικαιώματα ενός κράτους μέλους ή ενός συνδεδεμένου μέλους μπορούν να ανακληθούν ή να αποκατασταθούν προτάσει της Επιτροπής ή με πρωτοβουλία του Δικαστηρίου με την έγκριση της πλειοψηφίας των τριών τετάρτων των κρατών μελών στο Συμβούλιο και με την απόλυτη πλειοψηφία των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Άρθρο 3 — ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ

1. Οι υπήκοοι των κρατών μελών είναι επίσης πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθίσταται πρωτόκολλο του παρόντος Συντάγματος. Είναι δεσμευτικός για τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς και τις υπηρεσίες της Ένωσης στο σύνολό τους. Είναι δεσμευτικός για τα κράτη μέλη και τις πολιτικές αρχές αυτών όταν και στον βαθμό που εφαρμόζουν το δίκαιο και τις πολιτικές της Ένωσης.

3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα ορίσει έναν Διαμεσολαβητή. Τα δικαιώματα και τα καθήκοντά του Διαμεσολαβητή θα ορίζονται σε ένα καταστατικό το οποίο θα λάβει τη μορφή οργανικού νόμου.

Άρθρο 4 — ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

1. Η Ένωση υλοποιεί τους στόχους της με συνέπεια, ευθύτητα και αλληλεγγύη. Οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν εγγύτερα στον πολίτη, χωρίς ωστόσο να θίγεται η αποτελεσματική λειτουργία της Ένωσης.

2. Η Ευρωπαϊκή Ένωση σέβεται τις εθνικές ταυτότητες των κρατών μελών. Η δράση της δεν υπερβαίνει ό,τι είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων της.

3. Η Ένωση εγγυάται ότι οι δράσεις της δεν προκαλούν στρεβλώσεις ή ανισορροπίες μεταξύ των κρατών μελών. Επιδιώκει να προσθέσει αξία ενισχύοντας την αποδοτικότητα και τις οικονομίες κλίμακας. Ενθαρρύνει τη συνοχή μεταξύ των κρατών μελών, των περιφερειών και των πολιτών της. Μεριμνά για το φυσικό περιβάλλον της Ευρώπης.

---

¹ Αναθεωρημένη. Βλέπε εισαγωγική σημείωση.

4. Τα κράτη μέλη απέχουν από κάθε μέτρο που δύναται να θέσει σε κίνδυνο την πραγματοποίηση των στόχων της Ένωσης. Απέχουν από δράσεις που αντιτίθενται στα συμφέροντα της Ένωσης ή που ενδέχεται να βλάψουν τη λειτουργία της.

Άρθρο 5 — ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

1. Οι κύριες αρμοδιότητες της Ένωσης, στην επικράτειά της αλλά και εκτός αυτής, σχετίζονται με το εμπόριο και την τελωνειακή ένωση, τον ανταγωνισμό και τη νομισματική πολιτική. Η Ένωση είναι απολύτως αρμόδια για τα θέματα του ευρώ και της ελεύθερης κυκλοφορίας εμπορευμάτων, προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίου. Συντονίζει τις μακροοικονομικές πολιτικές των κρατών μελών και δύναται να θεσπίζει κοινές πολιτικές στους τομείς της απασχόλησης, της ισότητας των ευκαιριών, της χρηματοοικονομικής αγοράς, των μεταφορών και των επικοινωνιών, της ενέργειας, των επιστημών, της έρευνας και της τεχνολογίας, των τροφίμων, της προστασίας των καταναλωτών, του περιβάλλοντος, της ανάπτυξης τρίτων χωρών, της μετανάστευσης και του ασύλου.
2. Η Ένωση έχει κοινή εξωτερική πολιτική και από κοινού αρμοδιότητα στον τομέα της εξωτερικής ασφάλειας και άμυνας.
3. Η Ένωση έχει αρμοδιότητα στον αγώνα κατά της διεθνούς εγκληματικότητας και προωθεί τον συντονισμό των αστυνομικών, τελωνειακών και δικαστικών αρχών των κρατών μελών. Έχει τη δυνατότητα να ενεργεί ώστε να προστατεύει τα οικονομικά της συμφέροντα και την ασφάλειά της.
4. Η Ένωση έχει τη δυνατότητα να συμβάλλει στις πολιτικές των κρατών μελών στους τομείς του αθλητισμού, της νεότητας, του τουρισμού, του σχεδιασμού, της πολιτικής άμυνας, της δημόσιας υγείας, των κοινωνικών υπηρεσιών, του πολιτισμού και της εκπαίδευσης.

Άρθρο 6 — ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Η Ένωση νομοθετεί μέσω της θέσπισης :

- οργανικών νόμων, για ορισμένα μέτρα θεσμικής σημασίας,
- κανονισμών, που είναι δεσμευτικοί ως προς όλα τα μέρη τους και ισχύουν άμεσα σε ολόκληρη την Ένωση,
- οδηγιών, που είναι δεσμευτικές ως προς τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, αλλά αφήνει την επιλογή της μεθόδου στα κράτη μέλη,
- κοινή δράσεων, που ορίζουν την εντολή για ορισμένη δράση,
- αποφάσεων, εκτελεστικού χαρακτήρα, δεσμευτικών για τους αποδέκτες τους,
- γνωμών, συμβουλευτικού χαρακτήρα,
- κωδίκων δεοντολογίας, είτε υποχρεωτικού είτε συμβουλευτικού χαρακτήρα,
- διοργανικών συμφωνιών, δεσμευτικών για τα συμβαλλόμενα μέρη της.

Άρθρο 7 — ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

1. Η νομοθετική εξουσία της Ένωσης ασκείται από το Συμβούλιο των Υπουργών και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Για την έγκριση κάθε νόμου ή προϋπολογισμού απαιτείται η έγκριση τόσο του Κοινοβουλίου όσο και του Συμβουλίου. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα έχει το δικαίωμα σύμφωνης γνώμης για όλες τις διεθνείς συνθήκες που συνάπτει η Ένωση.
2. Η Επιτροπή θα έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να υποβάλει νομοθετικές και δημοσιονομικές προτάσεις.
3. Όλοι οι νόμοι θα ψηφίζονται σε δημόσιες συνεδριάσεις και θα δημοσιεύονται τα πλήρη πρακτικά των συνεδριάσεων.

4. Οι οργανικοί νόμοι θα ψηφίζονται με πλειοψηφία τριών τετάρτων των κρατών μελών στο Συμβούλιο και με την απόλυτη πλειοψηφία των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Άρθρο 8 — ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

1. Η Ένωση έχει τον δικό της προϋπολογισμό και δικούς της χρηματοοικονομικούς πόρους. Οι δαπάνες της εκφράζονται ως ορισμένο ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της Ένωσης.
2. Θα θεσπίσει, υπό μορφή οργανικού νόμου, ένα σύστημα ιδίων εισοδηματικών πόρων το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει την επιβολή φόρων και δασμών.
3. Θα θεσπίσει ένα σύστημα δημοσιονομικού ελέγχου.

Άρθρο 9 — ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

1. Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης είναι η Συνδιάσκεψη, η Συνέλευση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο των Υπουργών, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το Ελεγκτικό Συνέδριο και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
2. Όλα τα θεσμικά όργανα θεσπίζουν μόνα τους τις ρυθμίσεις λειτουργίας τους.
3. Η Συνδιάσκεψη θα συνεδριάζει για να εκλέξει ή να παραπέμψει στη δικαιοσύνη τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Θα αποτελείται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και από ίσο αριθμό εκπροσώπων των κοινοβουλίων των κρατών μελών.
4. Η Συνέλευση είναι η συντακτική συνέλευση της Ένωσης και αποτελείται από τον Πρόεδρο, από αντιπροσωπείες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της Επιτροπής, και από ίσο αριθμό εκπροσώπων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των κοινοβουλίων των κρατών μελών.

Άρθρο 10 — ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

1. Το Κοινοβούλιο θα έχει 700 μέλη που θα εκλέγονται με αναλογικό σύστημα από τους πολίτες της Ένωσης με άμεση καθολική ψηφοφορία για περίοδο πέντε ετών. Θα εκλέγονται 630 βουλευτές σε εκλογικές περιφέρειες και 70 στο σύνολο της επικράτειας της Ένωσης.
2. Λαμβάνει αποφάσεις με απλή πλειοψηφία των ψηφισάντων εκτός από τις περιπτώσεις για τις οποίες το παρόν Σύνταγμα ή ο εσωτερικός κανονισμός προβλέπουν κάτι άλλο.
3. Εκλέγει τον Πρόεδρό του μεταξύ των μελών του.
4. Διαλύεται αν η Επιτροπή απαλλαγεί των καθηκόντων της σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παράγραφος 6.
5. Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου χαίρουν ασυλίας από δίωξη για την έκφραση απόψεων και την ψήφο τους κατά την εκτέλεση των κοινοβουλευτικών καθηκόντων τους.

Άρθρο 11 — ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποτελείται από τον αρχηγό του κράτους ή της κυβέρνησης κάθε κράτους μέλους και από τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Την προεδρία των συνεδριάσεων αναλαμβάνει ένας αρχηγός κράτους ή κυβέρνησης εκ περιτροπής για διάστημα έξι μηνών.
2. Ορίζει το πρόγραμμα εργασιών της Ένωσης, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κοινοβούλια των κρατών μελών. Παρέχει στην Ένωση συνολική πολιτική καθοδήγηση. Έχει τη δυνατότητα να ενεργεί εκ μέρους του Συμβουλίου των Υπουργών.

Άρθρο 12 — ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΠΟΥΡΓΩΝ

1. Το Συμβούλιο περιλαμβάνει υπουργούς από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών. Ο/η Πρόεδρος της Επιτροπής ή ο εκπρόσωπός του/της προεδρεύει των συνεδριάσεων. Ο/η Πρόεδρος δεν έχει δικαίωμα ψήφου.
2. Το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Κοινοβούλιο, δύναται να εγκρίνει μία κοινή δράση ή να λάβει απόφαση. Στον τομέα της εξωτερικής ασφάλειας και άμυνας το Συμβούλιο έχει δικαίωμα πρωτοβουλίας.
3. Το Συμβούλιο δύναται να εκδίδει γνώμη ίδια πρωτοβουλία.
4. Αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία εκτός από τις περιπτώσεις όπου το παρόν Σύνταγμα προβλέπει κάτι διαφορετικό. Η ειδική πλειοψηφία θα σχηματίζεται από την πλειοψηφία των κρατών μελών, τα οποία θα εκπροσωπούν την πλειοψηφία του πληθυσμού της Ένωσης.

Άρθρο 13 — ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελείται από τον Πρόεδρο, έναν Αντιπρόεδρο ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας και άμυνας, και δεκατρία μέλη.
2. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής προτείνεται από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη αμέσως μετά την εκλογή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και εκλέγεται από τη Συνδιάσκεψη με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του.
3. Ο Αντιπρόεδρος στη συνέχεια θα προτείνεται από το Συμβούλιο και θα διορίζεται από το Κοινοβούλιο.
4. Ο Πρόεδρος προτείνει στη συνέχεια τα υπόλοιπα μέλη του σώματος, τα οποία διορίζει το Κοινοβούλιο.
5. Η Επιτροπή λαμβάνει αποφάσεις και εκδίδει γνώμες. Προτείνει το πρόγραμμα εργασιών στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθώς και ετήσιο προϋπολογισμό στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο. Είναι αρμόδια για την εφαρμογή των πράξεων της Ένωσης, τη διαχείριση των πολιτικών και των δαπανών και για τη διαπραγμάτευση διεθνών συνθηκών εκ μέρους της Ένωσης. Θα διασφαλίζει αποτελεσματικές διαβουλεύσεις με τα κοινοβούλια των κρατών μελών και με εκπροσώπους περιφερειακών και τοπικών αρχών, με τους κοινωνικούς εταίρους και την κοινωνία των πολιτών.
6. Η θητεία της Επιτροπής είναι πενταετής εκτός αν απαλλαγεί των καθηκόντων της από το Κοινοβούλιο με πλειοψηφία δύο τρίτων των μελών του.
7. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής μπορεί να παραπεμφθεί στο δικαστήριο από τη Συνδιάσκεψη με πλειοψηφία δύο τρίτων των εκπροσώπων με πρωτοβουλία του Συμβουλίου ή του Κοινοβουλίου.

Άρθρο 14 — ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

1. Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι το ανώτατο δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπάρχει επίσης Πρωτοδικείο. Το καταστατικό των Δικαστηρίων θα λάβει τη μορφή οργανικού νόμου.
2. Οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς επιλέγονται μεταξύ νομικών που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και συγκεντρώνουν τα απαραίτητα προσόντα. Διορίζονται από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, με πλειοψηφία των μελών, για ανανεώσιμη θητεία επτά ετών. Οι δικαστές εκλέγουν μεταξύ τους τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου για περίοδο τεσσάρων ετών.
3. Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εξασφαλίζει την τήρηση του δικαίου κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή του παρόντος Συντάγματος και των πράξεων που εκδίδονται βάσει αυτού.

4. Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί προσφυγών που ασκούνται από θεσμικά όργανα της Ένωσης ή από την κυβέρνηση ή το κοινοβούλιο κράτους μέλους λόγω αναρμοδιότητας, λόγω παράβασης ή παράλειψης, και επί προσφυγών περιφερειακών ή τοπικών αρχών για την προστασία των προνομίων τους στο πλαίσιο του παρόντος Συντάγματος.
5. Κάθε πολίτης που θίγεται άμεσα από πράξη της Ένωσης δύναται να προσφύγει στο Πρωτοδικείο. Ο Διαμεσολαβητής δύναται να παραπέμπει στο Δικαστήριο υποθέσεις που αφορούν θεμελιώδη δικαιώματα.
6. Το Δικαστήριο εκδίδει προδικαστικές αποφάσεις, ακυρώνει πράξεις της Ένωσης, εκδίδει δικαστικές εντολές, ρυθμίζει αξιώσεις και επιβάλλει ποινές.

Άρθρο 15 — ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

1. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αποτελείται από τον Πρόεδρο, το Εκτελεστικό και το Διοικητικό Συμβούλιο. Το καταστατικό της θα λάβει τη μορφή οργανικού νόμου.
2. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι οποίοι επιλέγονται μεταξύ ατόμων με αποδεδειγμένη εμπειρία στον χρηματοοικονομικό τομέα και των οποίων η ανεξαρτησία είναι αδιαμφισβήτητη, προτείνονται από το Συμβούλιο και διορίζονται από το Κοινοβούλιο, με πλειοψηφία των μελών του, για μη ανανεώσιμη περίοδο επτά ετών.
3. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εκδίδει το ευρώ και διαχειρίζεται τη νομισματική πολιτική της Ένωσης.

Άρθρο 16 — ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελείται από τον Πρόεδρο και τα μέλη. Το καταστατικό του θα λάβει τη μορφή οργανικού νόμου.
2. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου που επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων με αποδεδειγμένη εμπειρία στον τομέα του ελέγχου και που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας, προτείνονται από το Συμβούλιο και θα εγκρίνονται από το Κοινοβούλιο, με πλειοψηφία των μελών του, για μη ανανεώσιμη περίοδο επτά ετών.
3. Το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι υπεύθυνο για τον έλεγχο των οικονομικών της Ένωσης.

Άρθρο 17 — ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΑΜΥΝΑΣ

1. Η Ένωση δύναται να συγκροτήσει ένοπλες δυνάμεις ικανές να αναλαμβάνουν επιχειρήσεις ασφάλειας και άμυνας να συμμετέχουν σε επιχειρήσεις αποκατάστασης της ειρήνης, διατήρησης της ειρήνης καθώς και σε ανθρωπιστικές δραστηριότητες. Το Συμβούλιο θα ορίζει τη στρατιωτική διοίκηση.
2. Το καταστατικό των ενόπλων δυνάμεων θα λάβει τη μορφή οργανικού νόμου.
3. Στο παρόν Σύνταγμα επισυνάπτεται πρωτόκολλο με το οποίο οι υπογράφωντες δεσμεύονται για συλλογική και αμοιβαία άμυνα. Το πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ αφού υπογραφεί από τα τρία τέταρτα του συνόλου των κρατών μελών.

Άρθρο 18 — ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

1. Η Επιτροπή ή οποιοδήποτε κράτος μέλος υποβάλλει στη Συνέλευση πρόταση για την τροποποίηση του Συντάγματος ή των πρωτοκόλλων του. Η Συνέλευση θα ενεργεί με ευρεία συναίνεση.

2. Οι τροποποιήσεις του Συντάγματος ή η προσχώρηση ή αποχώρηση κράτους μέλους ή συνδεδεμένου μέλους, θα εφαρμόζονται αν υποστηρίζονται :

(i) από το Συμβούλιο, που αποφασίζει με πλειοψηφία των τριών τετάρτων των κρατών μελών, και από το Κοινοβούλιο, που αποφασίζει με πλειοψηφία των δύο τρίτων των ψηφισάντων, και επικυρώνονται στη συνέχεια από όλα τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις συνταγματικές τους ρυθμίσεις, ή

(ii) από δημοψήφισμα των πολιτών της Ένωσης, από το Κοινοβούλιο και από το Συμβούλιο.

Άρθρο 19 — ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

1. Το παρόν Σύνταγμα θα τεθεί σε ισχύ αφού κατατεθεί προς επικύρωση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και αν στη συνέχεια υποστηρίζεται είτε :

(i) από το Κοινοβούλιο, με πλειοψηφία δύο τρίτων των μελών του, και από δημοψήφισμα των πολιτών της Ένωσης, ή

(ii) από όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης σύμφωνα με τις συνταγματικές τους απαιτήσεις, και αφού ληφθεί η σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με απόλυτη πλειοψηφία των μελών του.

2. Κάθε κράτος μέλος της Ένωσης το οποίο αποφασίζει να μην υιοθετήσει το παρόν Σύνταγμα μπορεί να γίνει συνδεδεμένο μέλος, όπως προβλέπει το άρθρο 2.3.

3. Το Σύνταγμα τίθεται σε ισχύ στην αρχή του δεύτερου μήνα μετά την επικύρωσή του.

*****